

Çocuklar?n Ses Hanikap ?ndeksi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar?n Ses Hanikap ?ndeksi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19066>

Özet

Çocuklar?n Ses Hanikap ?ndeksi (TR-CVHI-10), uluslararası alanda kabul görmü? olan Children's Voice Handicap Index-10 (CVHI-10) ölçe?inin Türkçe'ye uyarlamasıdır. Bu ölçek, çocuklarda görülen ses bozuklukları, yani disfonik durumları, çocuğun günlük yaşamı, sosyal etkileşimleri ve psikososyal refahı üzerindeki öznel etkilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. TR-CVHI-10, sesle ilgili engelin ciddiyetini ebeveyn veya çocuk bakıcılarıyla değerlendirilen kısa ve pratik bir araçtır.

Ölçeğin temel amacı, ses sorunları nedeniyle çocukların yaşıda fonksiyonel, fiziksel ve duygusal zorlukları kantitatif olarak belirlemek ve böylece klinik teşhis ve tedavi planlamasına katkıda bulunmaktır. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonda güvenilir ve geçerli bir araç olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Çocuklar?n Ses Hanikap ?ndeksi, CVHI-10, Ses Bozukluğu, Disfoni, Ses Engeli, Psikometri, Uyarlama, Yaşam Kalitesi.

Yazarlar

Elçin Tadihan Özkan, Aysun Tüzüner, Melih Çiyiltepe, Emre Balo, Mehmet Ömer Korkmaz, Ali Ça?li

Amaç

Çocuklar?n Ses Hanikap ?ndeksi (TR-CVHI-10), çocukluk ça?ındaki ses bozuklukları (disfoni) yol açtığı engelin subjektif düzeyini tespit etmek için tasarlanmıştır. Ölçek, ses kalitesindeki bozulmanın bir çocuğun iletişimi, duygusal durum ve fiziksel rahatlık üzerindeki etkilerini on madde üzerinden değerlendirmeyi amaçlar.

Bu aracın klinik kullanımı, ses terapisi veya cerrahi müdahale öncesinde ve sonrasında hastanın algılanan yaşam kalitesindeki değişiklikleri izlemek için önemlidir. Böylece, tedavi etkinliğinin değerlendirilmesinde standartlaştırılmış ve nesnel bir ölçüt sunulmaktadır.

Yapı

Ölçek, Ses Hanikap ?ndeksi (VHI) modeline dayanmaktadır ve ses bozukluğunun yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini ölçen çok boyutlu bir yapıya değerlendirir. Orijinal CVHI-10, genellikle Fonksiyonel, Fiziksel ve Duygusal olmak üzere üç temel alt boyutu temsil eden maddeler içerir, ancak on maddelik kısa formu tek bir genel Ses Hanikap ?ndeksi puanı sağlamaya odaklanmıştır.

Ölçülen temel psikolojik yap?, ses bozuklu?unun çocu?un sosyal kat?lm?n? ve benlik alg?s?n? nas?l s?n?rlad???d?r. Bu, sesin bir engel te?kil etme derecesini (hanikap) nicel olarak ortaya koyar.

Geçerlik

TR-CVHI-10'un geçerlik çal??mas?, ölçenin disfonik çocuklar? sa?l?kl? kontrol grubundan ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini göstermi?tir (ayr?m geçerli?i). Yap?lan Mann Whitney U testi sonuçlar?na göre, iki grup aras?nda alg?lanan ses hanikap düzeyinde istatistiksel olarak anlaml? bir farkl?lk bulunmu?tur.

Ayr?ca, disfonik ve kontrol gruplar?ndaki çocuklar?n ya? ve cinsiyet de?i?kenleri aç?s?ndan anlaml? bir farkl?lk göstermemesi, ölçenin ölçtü?ü yap?n?n demografik özelliklerden ba??ms?z olarak ses durumuna özgü oldu?unu desteklemektedir. K?z ve erkek çocuklar aras?nda da anlaml? düzeyde bir farkl?lk bulunmamas?, ölçenin cinsiyetler aras? tutarlıl???n? peki?tirmektedir.

Güvenirlik

Ölçenin güvenilirlik analizleri yüksek düzeyde tutarlılk sergilemi?tir. Ölçenin iç tutarlılk katsay?s? (Cronbach's Alpha) 0.87 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirlik analizi de yap?lm?? ve iki uygulama aras?ndaki korelasyon katsay?s? 0.973 gibi son derece yüksek bir de?erde bulunmu?tur. Bu sonuç, TR-CVHI-10'un zaman içinde stabil ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n sonuç özetinde spesifik faktör analizi detaylar? (aç?mlay?c? veya do?rulay?c?) belirtilmese de, orijinal CVHI-10 genellikle tek faktörlü bir yap? olarak ele al?n?r veya VHI-30'un üç faktörlü yap?s?n?n k?salt?lm?? bir temsili olarak kabul edilir. Uyarlama çal??malar?nda, orijinal yap?n?n korunup korunmad??? genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenir. Ölçenin yüksek iç tutarlıl??? (Alpha=0.87), maddelerin tek bir temel yap?ya güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini dü?ündürmektedir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz bildirim dayal? anket (Genellikle ebeveynler taraf?ndan doldurulur).

Language Available: Türkçe (TR) ve Orijinal ?ngilizce (EN).

Population Group: Ses bozuklu?u (disfoni) olan ve olmayan çocuklar.

Age Group: Çocukluk ça?? (Spesifik ya? aral??? uyarlama makalesinde detayland?r?lm??t?r).

Population Details: Disfonik çocuklar ve sa?l?kl? kontrol grubu.

Test Methodology: On maddelik bir envanter kullan?larak, ses sorunlar?n?n günlük ya?am üzerindeki etkilerinin de?erlendirilmesi.

Anahtar Kelimeler

TR-CVHI-10, Likert Ölçe?i, Ses Terapisi, Otorinolaringoloji, ?statistiksel Geçerlik, Güvenilirlik Analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama makalesinde belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: etadihan@anadolu.edu.tr (Sorumlu Yazar: Elçin Tadihan Özkan)

Correspondence Address: Anadolu Üniversitesi, Dil ve Konu?ma Terapisi Bölümü (Tahmini).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Türkçe uyarlamas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için genellikle orijinal yay?nc? ve uyarlama yazarlar?ndan izin al?nmas? gereklidir. Sorumlu yazar ileti?im adresi üzerinden bilgi al?nabilir.

Derecelendirme: 4'lü Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktadır (Örne?in: Hiçbir zaman, Bazen, Ço?u zaman, Her zaman).

Kaynaklar

Özkan, E. T., Tüzüner, A., Çiyiltepe, M., Balo, E., Korkmaz, M. Ö., & Ça?li, A. (2017). Reliability and validity of the Turkish Children's Voice Handicap Index-10 (TR-CVHI-10). *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology*, 96, 131-134. <http://dx.doi.org/10.1016/j.ijporl.2017.03.015>

Makalenin bilimsel özeti ScienceDirect platformunda da mevcuttur: [sciencedirect.com](https://www.sciencedirect.com)

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [childrens-voice-handicap-index-10-cvhi-10-](https://www.sciencedirect.com/journal/International-Journal-of-Pediatric-Otorhinolaryngology/supplement/S01650272173015)

[toad.pdf](#)

Çocuklar?n Ses Hanikap ?ndeksi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, ölçe?in orijinal dilinde ve biçiminde korunmu?tur.

1.?nsanlar sesimden dolay? beni duymakta zorlan?r.

4.Sesimden dolay? sohbetlerden uzak kald???m? dü?ünüyorum.

10.?nsanlar bana: "Sesin neden böyle?" diye sorar.

ARABPSYCHOLOGY.COM